

משפיע ישועה

דרושים יקרים ורעיונות נפלאים בפרשת השבוע ובענייני דיומא
מגזי אוצרותיו הברוכים של בש"ת מורנו הגה"צ
רבי יהושע נתן פייפער שליט"א
אב"ד קהל ברבית מנחם - קראקא

חיי שרה תשפ"ו - גיליון ה

כל ישראל בני מלכים הם

וַיְהִי חַי שְׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שְׂרָה (כג. א).

במדרש (בר"ר פנ"ח ס"ג) אמרו: "רבי עקיבא היה יושב ודורש וראה הצבור מתנמנמין, ביקש לעוררם, אמר מה ראתה אסתר שתמלך על כ"ז מדינה, אלא תבוא אסתר שהיא בת בתה של שרה שחייתה כ"ז שנה, ותמלך על כ"ז מדינות".

וכבר נלאו כל חכמי לב מלהבין את הצריך ביאור, מה הקשר והשייכות בין מלכות אסתר לשרה אמנו?!

הרב חיד"א בספרו 'נחל קדומים' מביא משם הרב מהר"ר אליהו הכהן ז"ל בעל 'שבט מוסר', שפירש, שישראל עיפי הגלות ומתנמנמים מחוסר עוז ותעצומות, כאדם המתיאש ממצבו.

וזה שאמרו, שראה רבי עקיבא את הציבור מתנמנמים בצרות הגלות, ורצה לישיב דעתם, שביקש לעוררם ולהשקטם, לכן אמר "מה ראתה אסתר", כלומר, שאמרו חז"ל שכשיצא הכרוז מבית המלך אחשוורוש להיקבץ כל נערה בתולה טובת מראה אל בית המלוכה, החביאה אסתר את עצמה שלא יקחוה למלך.

על זה שאל "מה ראתה אסתר שתמלך", שהוצרכה להחביא עצמה ולמה עלה בדעתה שיקחוה סריסי המלך עד שהחביאה עצמה, הרי אסתר היתה אז כבת שבעים שנה כמבואר בחז"ל, ובפרט קשה לשיטת רבי יהושע בן קרחה שאמר (מגילה יג.) 'אסתר ירקרוקת הייתה' ולא היה לה יופי חיצוני, א"כ למה סברה שיבחר המלך בה למלכה?

כי באמת זהו תמוה מאד שאסתר היתה בטוחה שיבואו לקחתה לבית המלוכה ועל כן הלכה ונחבאה בסתר, הרי בפשטות כל אחד מבין ויודע שיבואו לחפש ולקחת עבור המלך רק נערות צעירות ויפות, ולא ירקרוקת בת שבעים שנה?

על זה השיב רבי עקיבא שסברת אסתר היתה שבוודאי יבחרו בה, שהרי היא בת בתה של שרה, ובזכות שרה אמנו ראויה היא למלכות, וכך אכן הוות לה.

מסיים שם הרב חיד"א: "וזה נחמה גדולה לגאולה שבזכות אבות ואמהות תפרה ישועת ישראל".

והנה בגמרא איתא (מגילה ז.) ששלחה להם אסתר לחכמים כתבוני לדורות. ולכאורה נראה כיוהרא שרצתה להישאר לשם ולתפארת משך כל הדורות.

אמנם לדבריו יש לבאר, שאסתר המלכה ביקשה מחכמים כתבוני לדורות, שידעו הדורות הבאים באיזה זכות ניצלו בני ישראל מן הגזירה הנוראה שריחפה עליהם, שיכירו וידעו שגם בזמני צרה ומצוקה לא יכנעו ברוחם

ובנפשם תחת ידי האומות, וידעו כי בכל הזמנים הם "בני מלכים" בני אברהם יצחק ויעקב, בני בניה של שרה שחייתה כ"ז שנים.

דבר זה יש להם ללמוד מאסתר המלכה שהאמינה בעצמה כי היא ראויה למלכות גם בגיל שבעים וגם אם היא ירקרוקת, ממילא גם בני ישראל לא יתייאשו בגלות המר ולא יתנמנמו בתרדמת הזמן מתוך יגון ואנחה, רק יהיה להם האומץ להתחזק בה' בבטחון חזק, שבזכות האבות והאמהות, הוא יושיענו ויגאלנו שנית, וישמיענו ברחמיו שנית, לעיני כל חי לאמור, הן גאלתי אתכם אחרית כראשית.

✡

בשנותו את טעמו

וַיִּשְׁקַל אֲבְרָהָם לְעֶפְרָן אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דָּבַר בְּאֵזְרֵי בְנֵי חָת (כג. טז)

ראיתי דבר נחמד בשם הגאון רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל גאב"ד עיה"ק ירושלים ת"ו, אשר פיו פתח בחכמה בעת שהיה לוחם מלחמות ה' נגד כיתות הציונים וגרורותיהם.

היה זה עת בא לפניו אחד ושאל את הגר"ח זאנענפעלד למה הוא חולק על אחד מגדולי הרבנים של הציונים בימים ההם, ומדוע שלא יתחבר אתו להיות יחד עמו באהבה ורעות כפי שראוי להיות בין תלמידי חכמים המרבים שלום בעולם?

באותה שעה היה יושב אותו גאון עם ספר תהלים והיה פתוח לפניו המזמור (קאפיטל לד) "לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך". בזאת הראה להשואל את פסוקי המזמור שסידר דוד המלך ע"ה את הפסוקים לפי סדר א"ב, חוץ מאות ו' שנחסר במזמור ההוא, וטעמא בעי.

אך ידוע מהמדקדקים הקדמונים (אבן עזרא במדבר כא. יד) כי בלשון הקודש לא נמצא אות ו' בשורש ויסוד תיבה, והוא משמש רק לאות החיבור.

לכן כשסידר דוד המלך מזמור על ענין "בשנותו את טעמו", דילג ממנו אות ו', להורות כי איש המשנה דרכו וטעמו, אין בו אות החיבור, שאסור להתחבר עמו וצריך להרחיקו ולהשניאו, עכ"ד ודפח"ח.

מה נעים לפרש בזה למה כתוב 'עֶפְרָן' דווקא חסר אות ו', משום שהיה משנה את טעמו, שהרי מקודם אמר שיתן את המערה בחינם ואחר כך ביקש הון רב עובר לסוחר, לכן חסר לו אות ו' אות החיבור, שאסור להתחבר לאדם כזה.



יברך את עמו בשלום

בספר 'שיחתן של עבדי אבות' (חלק שני) מביא הגה"צ רבי אלחנן היילפרין זצ"ל אב"ד ראדומישלא לאנדאן, מכתבי הרה"ק רבי מרדכי מבילגורייא זי"ע (יא"צ בשבוע הבא כ"ה חשון) שכתב, שכשבאו במלחמה העולמית הראשונה לראצפערט שבמדינת הונגריא, הכיר אביו הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע שם אנשים פשוטים מאוד ואעפ"כ קירבם, למען טובת בניהם שיגדלו לתורה ויראת שמים.

ואמר להמליץ זאת על נועם אמרינו (ומירות לסעודה שלישית) "הרחמן הוא יברך את עמו בשלום ויזכנו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות", שהשי"ת יברכנו להיות בשלום עם עמי הארץ, בכדי שיזכנו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, והיינו לחיות בשלום עם האבות לטובת הבנים.

וישתחו אברהם לעם הארץ

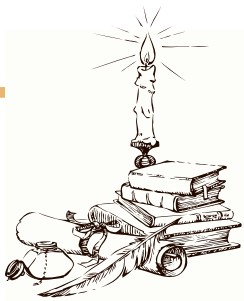
בזאת נוכל להסביר מדוע אברהם אבינו ריחק את ישמעאל מביתו, כי לא נפקי מיניה בנין דמעלי, שהרי ידוע מהקדמונים (מובא מגורי אריז"ל וכן הוא ב'אור החיים' הק') שרוב הגרים באים מעשיו, וכמעט ולא מצינו גרים מישמעאל.

לכן כיון שראה את ישמעאל בנו מצחק ועובד עבודה זרה, ריחקו מעל פניו ולא היה מקום לקרבו בשביל דורותיו, שהרי זרעו אחריו לא יתגיירו ממילא ואין סיבה לקרב אותו.

אבל לעומת זה מצינו (בראשית כה, כח) "ויאהב יצחק את עשיו", על אף שלא הלך בדרך הישר קירבו בשביל שיצאו ממנו דורות ישרים ומבורכים, כשמעיה ואבטליון וגדול התנאים רבי עקיבא ועוד, כי זהו הענין של "יברך את עמו" - עמי הארץ - "בשלום", כדי שיזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

בזה יש להבין פסוקי התורה בפרשתנו (כג, ז) "וישתחו אברהם לעם הארץ לבני חת", ולכאורה איך השתחוה אברהם לעם הארץ? היאך נכנע להם? והיאך הראה להם אותות קירבה וחביבה?

על זה בא הפסוק לתרץ ולומר, "וישתחו אברהם לעם הארץ", על אף שהיו עמי הארץ ופשוטי עם, "לבני חת", קירב את האבות בשביל הבנים.



כדה של רבקה

הרה"ק רבי שלום מקאמינקא זי"ע (יא"צ השבוע כ' חשון) אמר שני דברים בשם 'בחור מפרעשבורג', שלא נודע שמו. האחד - דבר צח ופשוט. השני - דבר חריף ומפולפל.

הדבר הראשון: בפרשת השבוע כתיב (בראשית כד, מה) שרבקה יצאה לשאוב מים "וכדה על שכמה". וקשה להבין, הרי רבקה היתה אז קטנה בת ג' שנים, א"כ איך היתה יכולה לשאת על שכמה משא כבד כמו כד מלא מים?

התירוץ בזה, שלא נכתב בתורה "וכד על שכמה", שמשמעו הוא כד גדול, אלא "כדה" כתיב, היינו כד כזה שיהיה מתאים עליה לפי גודלה וכוחה, ובאמת היה זה כד קטן...

פלוגת איוב ואשתו

הדבר השני שאמר הרה"ק מקאמינקא בשם הבחור מפרעשבורג: כתיב בספר איוב (ב, ט-י) שאשתו אמרה אליו "ברך אלוקים ומת", והוא אמר לה: "כדבר אחת הנבלות תדברי". וצריך להבין במה נחלקו איוב ואשתו, שהיא רצתה שיקלל והוא מיאן בדבר.

ואפשר לומר דפליגי בפלוגתת האמוראים בש"ס (בבא בתרא טו.), דחד סבירא ליה דאיוב לא היה ולא נברא, וחד סבירא ליה דבאמת כן היא. ובזה היה פלוגתתם ג"כ, שאשת איוב סברה שכל המעשה של איוב לא היה ולא נברא, לכך אמרה לו שיקלל ואין לו מה לפחד, שהלא בין כך ובין כך לא היה ולא נברא כל המעשה הזה, אבל איוב סבר כמאן דאמר שבאמת היה כן, לכך לא רצה לקלל משום שפחד על נפשו. (הובא בספר 'אוהב שלום' עמ' 215).

מוצא אני את האשה מר ממוות

על זה יש להוסיף בדרך צחות, שמחלוקת זו שהייתה בין איוב לאשתו, יש ל"ע הרבה פעמים בין אדם לאשתו בתוך ביתו, כשנופלת בחלקו אשה רעה - שלא די שמשפילתו ומכאיבתו ומצערתו, יש כמה פעמים שעוד הוא נחשב בעיניה כלא היה - כביכול הוא בגדר לא היה ולא נברא, והבעל טוען לעומתה שבאמת יש אדם כזה וזה הוא עצמו שראוי להערכה ולתשומת לב נכונה.

על זה רמז שלמה בחכמתו (קהלת ז, כו) "ומוצא אני את האשה מר ממוות" - כי אשה רעה לא רק שהיא כממיתה אותו, היא עוד מחשיבה אותו כמי שאיננו קיים במציאות, בבחינת לא היה ולא נברא, כי 'מוות' איז טויט, אבל 'מר ממוות' איז פשט אז ער עקזיסטירט נישט ('מוות' פירושו מיתה, אבל

ג'צ' אש קודש משולחנס הגבוה של גדולי הדור וצדיקי אמת לרגל יומי דהילולא רבה

'מר ממוות' פירושו כאילו אינו קיים כאן ואין לו שום זכויות).

כרבי שלום מקאמינקא יכול לעשות במעשה אחד שני דברים: גם להשכין שלום בין איש לאשתו, וגם להוציא כסף למקוה מעשיר קמצן...

מצא אשה מצא טוב

עוד ממשנתו של בעל ההילולא הרה"ק מקאמינקא על פרשת 'אשה רעה':

מסופר, שהגיע אליו פעם יהודי עשיר קמצן גדול, אשר התאונן לפניו שהיות ואשתו ממררת את חייו ואינה נותנת לו מנוח וחיים, לכן הוא מבקש מהרבי שיקלל אותה שתמות ובזאת ייפטר ממנה. אמר לו הרה"ק מקאמינקא שאינו יכול לעשות כזאת, שהרי יש איסור לקלל איש מישראל והוא לאו שבתורה.

כשראה הצדיק שהעשיר ממשיך להפציר בו להיפטר מאותה מרשעת היורדת לחייו, אמר לו שיש לו עצה עכורו, כי הנה אמרו חז"ל (שבת לב): 'בעוון נדרים מתה אשתו של אדם', והנה כאן בעיר נצרכים למקוה חדש, לכן תידור נא שאתה נותן סכום כסף גדול עבור בניית המקוה, והרי לא תאבה לשלם את נדרך, ממילא כך תעשה בקשתך מאליה...

עבר איזה זמן והעשיר בא בשנית אל הרה"ק מקאמינקא, באמרו: "רבי, בינתיים אין רואים תוצאות והיא ממשיכה לרדוף אותי בגודל רשעותה". אמר לו הצדיק: "חז"ל אמרו 'בעוון נדרים מתה אשתו', אבל היא צריכה להיות בשביל זה בגדר אשה, ואילו אתה אינך מתנהג עמה כך, לכן אין הסגולה פועלת עליה; ראה נא לחיות עמה בטוב ובנעימים, וכך תוכל להתמלא בקשתך..."

חזר הלה לביתו והתחיל לכבד את אשתו, והיא מאד התפללה על כך, שהרי מה יום מיומיים, אבל מכיוון שראתה שהוא נהיה אדם חדש, התחילה לכבדו גם היא כראוי וכיאה, עד שנוצרה ביניהם אהבה ואחוה, שלום ורעות.

ויהי היום, לפתע נפלה האשה למשכב ולא ידעו הרופאים מה לעשות בדינה. נסע העשיר בבהילות אל הרה"ק מקאמינקא וסיפר לו, כי הנה עכשיו הוא כבר חי עמה בטוב ובנעימים כפי שהורה לו הצדיק, אבל עתה מאיימת המחלה הקשה להמיתה חלילה, על כן הוא מבקש מהרבי שיתפלל עליה לרפואה שלימה במהרה.

נענה אליו הרה"ק מקאמינקא בחכמתו הנודעת: "הרי הבטחת לתת מקוה חדש לעירנו, עתה אין מנוס כי אם שתהיה מוכרח לקיים את נדרך, כדי שלא תמות חלילה אשתך..."

כך הוכרח אותו קמצן להביא את כל המעות לבניית המקוה וחזרה אשתו לאיתנה כבראשונה. וכששמע ידידו ורעו הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנז ז"ע סיפור זה, הפליא אותו מאד ואמר שרק אדם חכם מחוכם

טוב אשר לא תדור

על פי מעשה נפלא זה נוכל לפרש הפסוק (קהלת ה, ד) "טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם", ולכאורה למה שלא ידור האדם נדר לצדקה ולגמילות חסדים?

אמנם לפי האמור מובן מאוד, דהיינו שטוב לאדם שיש לו אשה טובה, אשה כשירה, שאז אינו צריך לידור כלל כדי להביאה לידי מיתה ח"ו, "משתדור ולא תשלם", שאם יש לו אשה רעה אז הוא צריך לעשות העצה של לידור ולא לשלם, והבן.

זהו גם מה שרמזו במערבא ואמרו (ברכות ח). "מצא אשה מצא טוב" - אם האדם מצא אשה כראוי לו אז מצא "טוב" - היינו שיוכל לקיים את "טוב אשר לא תדור, משתדור ולא תשלם", כי כשיש לו אשה טובה אינו צריך לידור ולא לשלם כדי לפגוע בה.

בזאת נבין גם למה חזר והזהיר אברהם אבינו את אליעזר עבדו כל-כך לילך ולחפש אשה טובה וצדקנית עבור יצחק בנו, כדכתיב בפרשתן (כד, ג-ד) "ואשביעך בה' אלוקי השמים ואלוקי הארץ אשר לא תיקח אשה לבני מבנות הכנעני... כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק", כי אברהם אבינו ביקש שתהיה ליצחק אשה טובה וכשרה שתעשה רצון בעלה, שלא יצטרך לבוא לפרשת נדרים כדי להיפטר ממנה חלילה.

ואולי לזה התכוון הכתוב (כד, י) "ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדוניו וילך וכל טוב אדוניו בידו", שאברהם אבינו נתן בידו את הסגולה ואת הברכה למצוא את האשה הטובה והכשרה ביותר עבור יצחק אבינו, והיינו "כל טוב אדוניו בידו", שנתן לו את הכח לעשות את השידוך המושלם ליצחק, שיהיה בבחינת 'מצא אשה מצא טוב'.

לכן כתיב בהמשך הפסוקים (כד, טז) "והנערה טובת מראה מאד", שהכיר בה אליעזר שיש בה את המעלה המיוחדת של 'מצא אשה מצא טוב', ממילא יהיה יצחק בבחינת 'טוב אשר לא תדור' ובזאת ידע כי תפילתו התקבלה.

הזוי גולה למקום תורה

הענין שלא הסכים אליעזר עבד אברהם שתשב הנערה בבית אביה אפילו יום אחד, אלא תבוא עמו לבית אברהם אבינו תיכף ומיד, כדכתיב בפרשתן (כד, נה-נז), יש לפרש ולומר שהבין כי לצדקנית

של אברהם אבינו, בפרט לצדקנית גדולה כזו כמו רבקה שאין לה שום סיבה להיות בבית טמא ומשוקץ כזה.

"דער שווער איז בייד"

בזאת מצאתי 'ווארט' נפלא בשם הרה"ח ר' בייניש חריטן ז"ל מהעיר גלאגוב, כי רב העיר שם הגאון רבי בן ציון זצ"ל, כשהיה נוסע לחצר הקודש בעלזא, היה מתאכסן בדרך כלל אצל הרה"ק רבי משה'לי צוק"ל הי"ד [בנו של הרה"ק מהר"א מבעלזא זי"ע]. פעם חזר רבי בן ציון מבעלזא לעירו גלאגוב וסיפר מילתא דבדיחותא אותה שמע מפי הרה"ק רבי משה'לי צוק"ל, שדיבר עמו בענין ה'יושבים' בבעלזא.

ואמר: בדרך כלל חותניהם של ה'יושבים' מלאים בתרעומות ורוגז עליהם, על שהם עוזבים אחריהם את ביתם ואת משפחתם, אבל כשהם חוזרים לביתם הכל מסתדר כבתחילה ונעשה שלום ושלווה, כשרואים כמה עלו והתעלו בתורה וביראה בהיותם בחצר הקודש.

בזאת פירש הרה"ק רבי משה'לי צוק"ל בדרך הלצה את הפסוק "אשר נשבעתי באפי אם יבואו אל מנוחת"י" - "אשר נשבעתי" (דער שווער), "באפי" (איז בייד), אבל "אם יבואו" (כשהיושבים חוזרים הביתה), "אל מנוחת"י" (חוזר הכל כבתחילה ונעשה שלום ושלווה)... ('סימן טוב' ערך 'יושבים' עמ' קיב).

הכסף נתון לך

היה מנהג בחצר הקודש בעלזא שהזקנים היו נכנסים בקודש פנימה אצל הרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע ביום הפורים, ואמרו לפניו 'שיינע ווערטליך'. שנה אחת ביקשו הזקנים שהרבי יאמר 'ווערטל' לכבוד היום, ואמר הרה"ק מבעלזא, שנכתב במגילה "ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך", ופירש כך: "ויאמר המלך" - דער אייבערשטער זאגט, "להמן הכסף?" - צו המן זאל מען דען געבן די געלט? וואס דארף דען א גוי געלט? אוודאי נישט! נאר "נתון לך" - די געלט זאל מען געבן צו די יודן, "והעם" - זאגן כלל ישראל צו דעם, "לעשות בו כטוב בעיניך" - מיט די געלט גייען מיר נאר טוהן מצוות ומעשים טובים, אזוי ווי עס איז גוט אין די אויגן פון די אייבערשטער, ע"כ דבריו הנחמדים.

חשבתי להוסיף ולומר על זה, כי ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא - כטו"ב בעיניך בגימטריא צדק"ה (199) ממש חושבנא דדין כחושבנא דדין, והיינו שכלל ישראל צריכים השפעות טובות של ממונות רק כדי לקיים עם הממונות מצוות ומעשים טובים, לתת צדקה לעניים ולעשות גמילות חסדים בין אדם לחברו.

גדולה כזו יכול להיות היזק רוחני מעצם השהייה בבית עובדי גילולים, לכן ביקש להוציאה משם בהקדם ולהביאה לבית צדיקים שתלמד מאורחותיהם ותדבק במעשיהם.

השבוע חל יומא דהילולא של הרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע (כ"ב חשוון) וידוע שאצלו בבית המדרש היו חסידים ואנשי מעשה מופלגים בתורה וביראה שישבו כל היום וכל הלילה בתוך ההיכל, ועל שם זאת היו נקראים 'יושבים', שהיו שם דבר בחצר הקודש בעלזא ובכל העולם כולו.

'יושבים' אלו היו נודעים ומפורסמים בכל קצווי תבל בשמעם הטוב, בהיותם בעלי שיעור קומה ואנשים גבוהים משכמם ומעלה, שנטשו מאחוריהם את ביתם ואת כל הבלי העולם הזה, בהגיעם לשהות בחצר הקודש בעלזא שלא על מנת לקבל פרס, בלי לבדוק בכלל האם יהיה להם מה להכניס לתוך פיהם כדי שביעה, ועל נוחיות ('באקוועמקייט') מאן דכר שמיה.

כל שאיפותיהם ודרישותיהם היו רק ללמוד תורה בהתמדה ולהתרחק מהחומריות ומהגשמיות, והם העדיפו להקדיש את כל חייהם על מזבח התורה והעבודה. 'יושבים' אלו היו אנשים רמי מעלה, צדיקים וגאונים, שכל תנועה שלהם היתה מלאה תורה ויראת שמים עם חסידות טהורה.

לא בכדי המליץ ואמר עליהם מורם ורבים הרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע: "מיינע יושבים קענען זיין רעביס און נעמען קוויטלעך".

יוש"ב תהילות ישראל

והנה, עצם המושג של 'יושבים' בני היכלא קדישא, כבר מובא בספרי חסידות קדומים, כפי שכותב הרה"ק הרבי ר' הערשלי מרימנוב זי"ע בספר הק' 'בארות המים' (עמ' סב) שהם מעכבים בשיבתם את הדינים מעל ישראל: "הטעם מה שקוראים לחסידים הנוסעים לצדיקי הדור ומתעכבים שמה זמן ארוך ועוסקים בתורה ותפילה ואוכלים מפת המלך מאן מלכי רבנן, המה נקראים בשם 'יושבים', אמר בזה אדמו"ר הרה"ק מוהרש"ז מוועליפאלי צוק"ל זי"ע ועכ"י, כי הנה ידוע מאמר חז"ך (מגילה כא.) 'אין ישיבה אלא עכבה', וצדיקי הדור מעכבים בזכותם ג"כ הדינים לבל יחולו חלילה על שום איש מישראל, ולכן נקראים בשם 'יושבים' והיינו לשון 'עכבה', והבן". [בשולי הדברים מובא: "וכמדומה לי שאמר זאת בשם הרב הקדוש הבעש"ט זי"ע ועכ"י].

רמז נאה ראיתי בס' 'סימן טוב' (עמ' קסא) שהביא לנעוץ את כח סגולתם של ה'יושבים' בפסוק (ישעי' נד, ג) "וכל בניך לימודי יה' ורב שלום בניך, שהוא ראשי תיבות יוש"ב, שהיושבים המסתופפים בבית ה', בזכותם נשפע שפע רב שלום לישראל. וכן בפסוק (תהלים סט, לז) "יאוהבי ש'מו ישכנו ב'ה", ראשי תיבות יוש"ב.

ומעתה ניתנה ראש ונשובה להסביר מדוע לא הסכים אליעזר שתישאר רבקה לשבת בבית אביה, כי כדי לגדול בתורה וביראה צריכים לגלות 'מארצך וממולדתך ומבית אביך', להיות במקום תורה ובמקום יראה כביתו